

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาประสบการณ์การบาดเจ็บ ผลกระทบ และการจัดการการบาดเจ็บของผู้ได้รับบาดเจ็บและครอบครัวจากเหตุระเบิดในพื้นที่อำเภอขนาดใหญ่ เมื่อวันที่ 3 เดือนเมษายน พ.ศ. 2548 ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและครอบครัวจากเหตุระเบิดในพื้นที่อำเภอขนาดใหญ่ ที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐและโรงพยาบาลเอกชนของอำเภอขนาดใหญ่ จำนวนทั้งหมด 25 ราย แบ่งเป็นผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 21 ราย โดยเลือกแบบเจาะจงแบ่งตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ได้รับ และครอบครัวของผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 4 ราย คัดเลือกโดยเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ได้รับบาดเจ็บในฐานะเป็นผู้ดูแลหลักหรือเป็นสมาชิกสายตรงที่อาศัยอยู่ด้วยกันกับผู้ได้รับบาดเจ็บจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 50-59 ปี นับถือศาสนาพุทธ ได้รับบาดเจ็บระดับรุนแรง 6 ราย มีการสูญเสียอวัยวะที่สำคัญ เช่น ขาขาด ตามอด มีภาวะสุขภาพปัจจุบันส่วนใหญ่ช่วยเหลือตนเองได้บางส่วน จำนวน 13 ราย การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ตามหลักการและระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลให้ความหมายของการได้รับบาดเจ็บจากเหตุระเบิด สะท้อนออกมาใน 4 ลักษณะ คือ 1) เหมือนอยู่ในเหตุการณ์ที่ก่อความไม่สงบ 2) เหมือนอยู่ในเหตุการณ์ที่รุนแรง 3) เป็นเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อคนจำนวนมาก และ 4) เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเคราะห์กรรม สำหรับการได้รับความช่วยเหลือจากเหตุการณ์ระเบิดผู้ให้ข้อได้มูลสะท้อนความรู้สึกต่อการช่วยเหลือที่ได้รับขณะเกิดเหตุระเบิด ใน 2 ลักษณะ คือ 1) ประทับใจในความช่วยเหลือ และ 2) คิดว่าได้รับการช่วยเหลือไม่เท่าเทียมกันและไม่เพียงพอสำหรับผลกระทบที่ได้รับจากเหตุการณ์ระเบิดแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ผลกระทบทางกาย 2) ผลกระทบทางจิตใจ และ 3) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม สำหรับผลกระทบทางกาย แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) บาดเจ็บและสูญเสียอวัยวะ 2) เคลื่อนไหวลำบากและปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ลดลง ผลกระทบทางจิตใจ สามารถแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) โกรธ 2) กลัวและหวาดระแวง และ 3) ยอมรับในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) เปลี่ยนแปลงบทบาททางครอบครัว 2) รายได้ลดลง 3) สังคมหดหายชีวิตขาดความรื่นเริง นอกจากนี้พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีกระบวนการจัดการการบาดเจ็บ แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ 1) การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และ 2) การบอกเรื่องราวกับบุคคลอื่น นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนะแนวทางในระบบการช่วยเหลือที่ต้องการแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ 1) ให้มีการดูแลอย่างต่อเนื่อง 2) ให้มีระบบจำแนกความช่วยเหลือรายบุคคลที่ชัดเจน 3) ให้มีสิทธิเลือกสถานพยาบาล และ 4) ให้มีระบบการนำส่งที่รวดเร็ว

จากการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ได้องค์ความรู้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และวางแผนส่งเสริมการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ได้รับบาดเจ็บและครอบครัว ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตสังคม และจิตวิญญาณ

Abstract

This study was qualitative research approach. The study was injured experiences impacts and injured management of the victims and their families from the bomb in Hatyai district Songkhla province on 3 April 2005. The informants for this study were a group of wounded victims and families who came to receive nursing treatment at public hospitals and private hospitals in Hatyai for the total number of twenty-five cases. Among those, twenty-one cases were wounded victims who were particularly selected by the level of severity of effect received. The other four cases were families of wounded victims which were selected by considering on the acquaintance with the wounded victims as the principal care takers or being direct family members who has lived with the wounded victims at present. Most of the wounded victims were 50 – 59 years old and Buddhists. Six cases received severe trauma with lost major organs such as limbs and eyes. Thirteen cases could partly help themselves at present health status. The in-depth interview technique of qualitative study was used for data collection. The results of study were summarized as follows.

The informants gave the meanings of trauma caused by the explosive that reflected in 4 categories. 1) Like being in the unstable event, 2) like being in the severe event, 3) the event gave effect to many people, and 4) the event related to karma. To receiving help caused by the event of explosive, the informants had reflected their feelings to the help during the event occurring in 2 categories. 1) Feel impressive with the help and 2) think that helps received were not equal treatment and not enough. The effects received by the explosive could be described into 3 categories. 1) Physical effect, 2) mind effect, and 3) economic and social effect. For the physical effect, there were 2 subcategories. 1) Trauma and lost organs and 2) have difficulty for body movement and less activities of daily life. For the mind effect, there were 3 subcategories. 1) Be angry, 2) frighten and suspicious, and 3) accept the occurring of event. For economic and social effect, there were 3 subcategories. 1) Changing role in family, 2) decreasing of income, and 3) social shrinking and life were not enjoyable. Furthermore, the study found that informants would have two processes for trauma management that were 1) solving problem by themselves, and 2) telling story to the

other people. However, the informants proposed four suggestions for needed helping system, which were 1) victims should be continuously taken care, 2) there should be a clear classification system for individual help, 3) patients should have their rights to select the clinic, and 4) there should be fast transportation system for patients.

This study received a body of basic knowledge for preparation to cope with the event that might happen and planning to enhance working for relevant agencies in response to the need of wounded victims and families that covered the whole parts of body, social mind, and spirit.